

Питання для підготовки: до екзамену

Розділ 1. Теоретичні основи економіки природокористування

1. Що є предметом курсу «Економіка природокористування»?
2. Які основні завдання дисципліни?
3. Назвіть основні методи економіки природокористування.
4. Дайте визначення поняттю «природокористування».
5. У чому полягає соціально-економічна сутність природокористування?
6. Яке значення має економіка природокористування у взаємодії виробництва та довкілля?
7. Що таке екстерналії і які бувають їхні види?
8. Які причини виникнення зовнішніх ефектів?
9. Які існують механізми регулювання екстерналій?
10. Як екологічні проблеми пов'язані з економічними категоріями?

Розділ 2. Природні фактори та економічна оцінка ресурсів

11. Які види природних ресурсів ви знаєте?
12. Чому природні ресурси є фактором соціально-економічного розвитку?
13. Які існують основні підходи до економічної оцінки природних ресурсів?
14. Що таке ринкова оцінка природних ресурсів?
15. У чому полягає відмінність між економічною та екологічною оцінкою ресурсів?
16. Які особливості оцінки земельних ресурсів?
17. Які підходи використовують для оцінки водних ресурсів?
18. Як оцінюють мінерально-сировинні ресурси?
19. У чому специфіка оцінки лісових ресурсів?
20. Як здійснюється оцінка рекреаційних ресурсів?

Розділ 3. Ліцензування, нормування, сертифікація

21. Що таке екологічне ліцензування?
22. Які види діяльності потребують екологічної ліцензії?
23. Що таке екологічне нормування?
24. Які види нормативів встановлюються у сфері екології?
25. Які стандарти запроваджуються для охорони довкілля?
26. Яку роль відіграє екологічна статистична звітність підприємств?
27. Що таке екологічна сертифікація?
28. У чому відмінність між добровільною та обов'язковою сертифікацією?
29. Які завдання вирішує екологічна експертиза?
30. Хто здійснює державну екологічну експертизу?

Розділ 4. Капітальне будівництво

31. Які пріоритети розвитку екологічного підприємства?
32. Яку роль відіграє допоміжне виробництво у сфері екологізації?
33. Які основні етапи капітального будівництва екологічних об'єктів?
34. Що таке будівельне проектування у природоохоронній сфері?
35. Як визначається кошторисна вартість будівництва екологічних об'єктів?
36. Які фактори впливають на витрати будівництва?

37. Як оцінюється ефективність інвестицій у капітальне будівництво?
38. Які приклади екологічних підрозділів існують на підприємствах?
39. У чому полягає роль інновацій у капітальному будівництві?
40. Як забезпечується екологічна безпека на етапі будівництва?

Розділ 5. Основні фонди допоміжного виробництва

41. Що таке основні фонди підприємства?
42. Яка економічна сутність основних фондів допоміжного виробництва?
43. Як класифікують основні фонди?
44. Яка структура основних фондів у промисловості?
45. Що таке знос основних фондів?
46. Що означає амортизація і які її методи?
47. Як визначається ефективність використання основних фондів?
48. Що таке відтворення основних фондів?
49. Як оцінити ефективність амортизаційної політики?
50. У чому полягає роль фондів у екологізації підприємства?

Розділ 6. Техніко-технологічна база виробництва

51. Що таке техніко-технологічна база виробництва?
52. Які показники характеризують виробничу потужність підприємства?
53. Як розраховується виробнича потужність?
54. Що таке класифікація персоналу підприємства?
55. Як визначається чисельність персоналу?
56. Які форми оплати праці існують?
57. У чому відмінність між погодинною і відрядною системою оплати праці?
58. Які переваги має преміальна система оплати праці?
59. Як стимулюється праця в екологічних підрозділах?
60. Яку роль відіграє людський капітал у природокористуванні?

Розділ 7. Економічна ефективність природоохоронних заходів

61. Які види природоохоронних заходів ви знаєте?
62. Яку роль вони відіграють у виробничому процесі?
63. Що таке економічна ефективність природоохоронних заходів?
64. Як оцінити ефективність інвестицій у природоохоронні об'єкти?
65. Які методи застосовують для оцінки ефективності?
66. У чому полягає значення витратно-результативного підходу?
67. Як оцінюється ефективність капітального будівництва у природоохоронній сфері?
68. Які економічні вигоди приносить впровадження екологічних технологій?
69. Як співвідносяться екологічна та економічна ефективність?
70. Чому природоохоронні заходи можна вважати інвестиціями у розвиток?

Розділ 8. Економічні збитки

71. Що таке економічні збитки від забруднення?
72. Які основні види економічних збитків?
73. Як визначають збитки від деградації ресурсів?

74. Які методи оцінки економічних збитків існують?
75. Як розрахувати збитки від забруднення атмосферного повітря?
76. Як оцінюють збитки від забруднення водних ресурсів?
77. Які збитки виникають від деградації земель?
78. Як визначають збитки у транспортному секторі?
79. Як розраховуються збитки у промисловості?
80. У чому полягає роль страхування у відшкодуванні збитків?

Розділ 9. Збереження біорізноманіття

81. Які економічні проблеми збереження біорізноманіття?
82. Яку роль відіграє екологічне оподаткування у збереженні довкілля?
83. Які існують види природоохоронних територій?
84. Як оцінюється економічний ефект від збереження біорізноманіття?
85. Які інструменти стимулюють підприємства до охорони природи?

Розділ 10. Платне природокористування

86. Які передумови розвитку платного природокористування в Україні?
87. Які податкові збори справляються за використання ресурсів?
88. Що таке екологічний податок і як він стягується?
89. Які механізми плати за спеціальне використання ресурсів?
90. Які перспективи розвитку платного природокористування в Україні?